

طراحی لباس‌های فانتزی بر اساس دستاوردهای هنری کاندینسکی

ندا محمودی، مریم محبوبی، صفیه ابراهیمیان

چکیده

مسئله مورد مطالعه در این پروژه طراحی لباس‌های فانتزی بر اساس دستاوردهای هنری کاندینسکی است. نگاه کاندینسکی به هنر مدرن نگاه متفاوتی است و استفاده از فرم‌ها و رنگ‌هایش می‌توانست دستاورد مناسبی برای طراحان لباس باشد. از آن جایی که استفاده از طرح‌های خلاق این هنرمند برای الهام گرفتن از آنها در طراحی لباس مناسب است که می‌توان گفت تا به حال کمتر به آن شده است، یکی از دلایل انتخاب این موضوع همین است. لذا در این پایان‌نامه بر اساس دیدگاه‌های فرم و رنگ کاندینسکی طراحی‌های لباس مناسب برای مصرف لباس شب در نظر گرفته شده است. نوع ترکیب‌بندی‌های خاص او، نمایش از یک کلیت نمادین را داراست و سعی شده از این ترکیب‌بندی‌های قوی برای ایجاد یک طرح مناسب استفاده شود. بنابراین پس از انتخاب ۸ نقاشی از میان آثار کاندینسکی story board ساخته و طراحی را شروع کرده و در نهایت ۸ طرح هر کدام با الهام از نقاشی به تاثیر نهایی رسید و مرحله بعدی را شروع کردم. تکنیک اجرایی لباس‌ها بر اساس متد مولر و مولاژ است و بیشتر کارها به روش مولر اجرا شد. برای اجرای کارها سعی کردم از بیشتر آموخته‌هایم که توسط اساتید گرانقدرم طی دوران تحصیلی‌ام کسب کردم استفاده کنم. روی یکی از کارها از چاپ به روش ترفاردا استفاده کرده‌ام و در کار دیگری از بافت تافته با این تفاوت که تار و پود رو از پارچه با جنس ابریشم خام استفاده کرده‌ام. روی یکی از کارها پارچه‌سازی انجام دادم و از دوخت روی پارچه استفاده کرده‌ام. طی انجام این پروژه به دستاوردهای بسیاری رسیدم و با روند کار به طرح و ایده‌های جالب‌تری می‌رسیدم. بنابراین آن چه که دیده شد، از کارهای fashion و haute couture این سبک از desinge بیشتر به منظور گسترش ایده‌پردازی‌های خلاقانه طراحان است. در واقع با طراحی برای طراحان که از این دستاوردها، به راحتی می‌توان در طراحی لباس‌های کژوال و نیمه رسمی بهره گرفت. برای استفاده‌های کاربردی از لباس‌های high fashion نیاز است آن‌ها را تا حدی ساده کرد و برای این منظور لازم است ابتدا برش‌های غیرمعارف رو به برش‌های معمول‌تر تبدیل کرد و تا حدی از اغراق و بزرگ‌نمایی در طراحی اولیه جلوگیری کرد. می‌توان برای داشتن لباس‌های کاربردی و تا حد زیاد نزدیک به لباس‌های high fashion، ابتدا از طرح‌هایی با اغراق زیاد و پیچیده استفاده کرد و سپس آنها را به طرح ساده‌تری تبدیل کرد.

مقدمه

انتزاعی مدرن در بسیاری از جنبش‌ها و مکاتب هنری مختلف پروراند شده است. با این همه، دواگرایش گسترده و متمایز در آفرینش هنرهای انتزاعی در خورد توجه‌اند: تقلیل و تبدیل نمودهای طبیعی به فرم‌های بسیار ساده شده و ساخت اشیاء هنری از فرم‌های غیر بازنما (و اغلب هندسی). این تغییرات هنر مدرن تاثیر مستقیمی نیز روی طراحی لباس آن دوران گذاشته بود. در این دوران بود که بیشتر خانه‌های طراحی لباس شروع به استخدام افراد هنرمندی کردند که طرح‌های مختلفی برای لباس‌ها نقش می‌زدند. اگر مشتریان از طرح راضی بودند، لباس را خریداری می‌کردند. بنابراین، سنت طراحی لباس به جای ارائه لباس دوخته شده و کامل به مشتریان به عنوان یک شاخه اقتصادی شروع به فعالیت کرد.

در اوایل قرن بیستم مجلات مد شروع به چاپ عکس‌های مختلف از طراحی لباس کردند و این موضوع کمک کرد به ترویج مد در جهان. در سال‌های اولیه این دوران پیروی از مد کمی انعطاف‌پذیر شد و افق‌های صنعت مد گسترده‌تر شد که شاید دلیل آن صنعتی شدن زندگی‌ها بود.

این تحقیق برای افراد پژوهشگری تدوین شده که به اهمیت روز افزون هنر و دیزاین در زندگی روزمره با بهره‌گیری از مبانی فرم و رنگ به کار رفته شده در آثار هنرمندان بزرگ اعتقاد دارند اما نیازمند آشنایی مختصر و جامع با این معقوله هستند. این تحقیق می‌کوشد فرم‌شناسی آثار کاندینسکی را مورد مطالعه قرار دهد و ارتباط بین هنرمندان در نقاشی و ویژگی‌های آن در طراحی لباس را بررسی کند و جنبه نو بودن آثار کاندینسکی و چگونگی بیرون کشیدن فرم و طرح در نقاشی‌هایش را برای بکار بردن آنها در طراحی لباس‌های مدرن مورد نقد و بررسی قرار داده. این مطالعه به زبانی ساده مبانی فرم را در آثار مدرن کاندینسکی توضیح داده و ابتدا به بررسی و توضیح نقطه، خط و سطح پرداخته و درک کامل خود را از این مباحث به زیبایی در آثار مدرن خود به نمایش درآورده به این صورت که تماشاگر با نگاه کردن به آثار او، به درک بالای پشت خلقت این آثار پی می‌برد.

به گفته مورخان هنر مدرن، کاندینسکی نخستین نقاشی است که حدود سال ۱۹۱۰ نخستین نقاشی کاملاً غیر - بازنما را عرضه کرده است و از آن پس، هنر

کاندینسکی

واسیلی واسیلیویچ کاندینسکی (۱۶ دسامبر ۱۸۶۶ - ۱۳ دسامبر ۱۹۴۴) یک نقاش و نظریه‌پرداز هنری روس بود. از آن‌جا که او نخستین نقاشی‌های مدرن انتزاعی را خلق کرده‌است، یکی از معروف‌ترین و اثرگذارترین هنرمندان به شمار می‌رود. واسیلی کاندینسکی در خانواده‌ای مرفه و با فرهنگ در مسکو به دنیا آمد. در کودکی به نقاشی و موسیقی علاقه داشت، اما در جوانی به تحصیل حقوق پرداخت. پس از پایان تحصیلات دانشگاهی، تصمیم گرفت خود را وقف نقاشی کند. خانه و خانمان را ترک کرد و به آلمان رفت. چند سالی در چند کشور اروپایی تا شمال آفریقا (تونس) سیر و سیاحت کرد، فوت و فن نقاشی را آموخت، با نقاشان نوگرا آشنا شد و تجربه اندوخت. نخستین کارهای او به بازنمایی طبیعی و سنت نقاشی فیگوراتیو وفادار هستند.

طرح‌های تاییدشده از نقاشی کاندینسکی

در این قسمت، به چگونگی طراحی و دوخت لباس‌ها پرداخته شده است. پس از بررسی مبانی فرم و رنگ آثار کاندینسکی و انتخاب چند اثر از او، با الهام و استفاده از فرم‌های قوی او، به طرح‌هایی مورد نظر رسیده و تکنیک‌های مختلف را برای اجرای کارها استفاده کردیم.

شکل ۲- طرح اول

اجرای طرح دوم

این طرح از دو پارچه متفاوت دوخته شده. پارچه لیمویی کمرنگ از جنس ساتن آمریکایی و در بعضی از قسمت‌ها که در طراحی می‌بینید از پارچه مشبک استفاده شده. متد اجرایی این طرح مولر می‌باشد و طرحی کاملاً غیرقرینه دارد.

شکل ۳- طرح دوم

شکل ۱- طرح تاییدشده

اجرای نهایی

اجرای طرح اول

پارچه‌های انتخاب شده برای این طرح ابریشم خام به رنگ نقره‌ای روشن و سیلک طرح‌دار با بیس رنگ سبز آبی می‌باشد. متد اجرایی این طرح مولر می‌باشد. برای دوخت لباس ابتدا در قسمت بالاتنه پارچه‌ای را به صورت نوار پهنی به طول ۲ متر به قسمت پایین بالاتنه وصل می‌کنیم که به صورت پایپون در پشت گره می‌خورد. برای قسمت دامن، نوارهایی از خود پارچه رو با هویه برش دادیم. (برای جلوگیری از ریش شدن لبه‌ی پارچه‌ها). شش نوار به صورت عمودی و هفت نوار به صورت افقی برای بافتن پارچه به کار رفته. نوارها را به هم وصل کردیم و چین دادیم به اندازه‌ای که روی مانکن مشخص کرده بودیم. سپس قسمت بالا و راست نوارها

اجرای طرح پنجم

این لباس از دو قسمت تشکیل شده است. قسمت زیری با متد مولر آماده شد و بالا تنه غیرقرینه بود. قسمت دامن رویی این طرح به روش مولاژ درست شده. برای آماده کردن آن ابتدا نوارهایی رو آماده کردم به صورت دولای پارچه و بعد از آن یک طرف نوارها رو یکی یکی روی قسمت کمر مانکن سوار کردم و بعد طرف دیگر نوارها در مطابق با شکل روی کمر وصل کردم و وقتی به حالت مورد نظر رسیدم با کوک زدن نوارها رو به همدیگه ثابت کردم و بعد از جدا کردن از مانکن با دوخت ثابت کردم و قسمت‌های اضافه رو چیدم در آخر کمر دامن رو حاضر کردم و وصل کردم و به طرح نهایی رسیدم.

شکل ۶- طرح پنجم

اجرای طرح ششم

این طرح نیز از هر دو قسمت تشکیل شده است. لباس زیری رو که به متد هولد حاضر کردم در قسمت پایین تنه الگوی غیرقرینه داشت. برای کت رویی کار که به صورت یک طرفه در قسمت پهلو بسته می‌شود الگوی کاملاً غیرقرینه استفاده کردم.

شکل ۶- طرح ششم

اجرای طرح سوم

در این طرح از دو رنگ پارچه با یک جنس استفاده شده است. متد اجرایی این طرح نیز مولر می‌باشد و طرحی غیرقرینه دارد.

شکل ۴- طرح سوم

اجرای طرح چهارم

برای این طرح از پارچه سیلک طرح‌دار استفاده شده است. برای اجرا ابتدا لباس تاپلس را به صورت کمی گشادتر دوخته‌ام و در بالا کش‌دوزی کردم و از بالا و پایین به آستر وصل کردم در قسمت لبه‌ی پایین، پارچه رویی را بلندتر از آستر در نظر گرفتم که پایین لباس به داخل برمی‌گردد. در مرحله‌ی بعد برای وصل کردن بند رویی لباس، ابتدا لباس را پوشیدم و با توجه به طرح نقاطی در پهلوها که باید بند از آنجا رد می‌شد را علامت زدم و بندهای کوچکی را دوخته و در محل‌های علامت زده شده دوختم. در آخر برای عبور دادن بند رویی از محل‌های مورد نظر لباس را پوشیده و با توجه به طرح عمل کردم.

شکل ۵- طرح چهارم

اجرای طرح هفتم

قسمت رویی کار از یک پارچه مشبک تهیه شده برش این کار را با هویه انجام دادم برای جلوگیری از ریش شدن.

قسمت تاپلس رو به روش تیکه‌دوزی و برش‌های مختلف با پارچه‌های مختلف آماده کردم. برای بعضی از قسمت‌ها از پارچه‌سازی استفاده کردم و با دوخت روی آنها کار کردم.

برای قسمت رویی کار پس از دوخت آستین رگلان و وصل به یقه‌ی ایستاده، نوارهای ۳ سانتی‌متر حاضر کردم و برای اینکه این نوارها (که قسمت پهلوها کمر و پایین لباس رو مشخص می‌کنند) حالت خود را نگه دارند، از لایی آهاردار سخت استفاده کردم.

همان‌طور که در شکل می‌بینید نوارها رو وصل کردم و لباس خود را کامل کردم.

شکل ۸- طرح هشتم

پی‌نوشت

۱. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر، گروه طراحی پارچه و لباس، یزد، ایران

منابع

۱. اشترن برگ، هاری، ۱۳۷۳، کمپوزسیون در طراحی و نقاشی، شیلا صفوی، بهار، چاپ دوم
۲. پاکباز، روبین، ۱۳۷۹، دایره‌المعارف هنر (نقاشی، پیکره‌سازی، گرافیک)، فرهنگ معاصر، چاپ دوم
۳. پاکباز، روبین، ۱۳۸۸، فرهنگ، اصلاحات هنری و اعلام هنرمندان: دوسویه، فرهنگ معاصر، چاپ اول
۴. پارمزانی، لوردانا، ۱۳۹۰، شورشیان هنر قرن بیستم (جنبش‌ها، نظریه‌ها، مکاتب و گرایش‌ها)، مریم چهرگان و سمانه میری عابدی، نظر، چاپ دوم
۵. سید صدر، ابوالقاسم، ۱۳۸۸، دایره‌المعارف هنر (سبک‌ها، شیوه‌ها، هنرمندان ...)، سیمای دانش، چاپ دوم
۶. کاندینسکی، واسیلی، ۱۳۸۷، مبانی پایه و هندسی عناصر گرافیک (نقطه، خط، سطح)، دکتر علی محمد مصلحی، فخرآکیا، چاپ اول
۷. کاندینسکی، واسیلی، ۱۳۷۸، نقطه، خط، سطح (سه‌می در تجزیه عناصر نقاشی)، علی پورصالح، بهار، چاپ اول
۸. لیتنن، نوربرت، ۱۳۸۲، هنر مدرن، علی رامین، ستاره سبز، چاپ اول
۹. میر، لوسیه، ۱۳۸۵، اطلاعات جامع هنر (زیبایی شناسی بصری)، عربلی شروه، چاپ گلرنگ یکتا، چاپ چهارم
۱۰. نفی، بهرام و محسنی، حسین، ۱۳۸۰، اطلاعات عمومی هنر (طراحی سه‌گانه)، حس برتر، چاپ اول
۱۱. <http://forum.iranvij.ir/۴۶۷۶۲-۱۵-اثر-برتر-واسیلی-کاندینسکی/html/۲۰۱۰>
۱۲. <http://www.iras.ir/vdcewo8wjh8ppi9bbj.html>

شکل ۷- طرح هفتم

اجرای طرح هشتم

برای این کار از چاپ ترافارد روی قسمت تاپلس استفاده کردم. با توجه به نقاشی کاندینسکی که برای این طرح استفاده کردم، طرح چاپ خودم رو زدم و طرح نهایی رو به اندازه‌ی دلخواه بزرگ کردم و با استفاده از تلق و پیاده کردن طرح روی آن شابلون‌های خودم رو حاضر کردم و چاپ رو شروع کردم.

برای چاپ از رنگ مخصوص پارچه و چاپ ترافارد استفاده کردم. هر شکل شابلون جداگانه دارد. چاپ به این صورت است که شابلون رو روی قسمت مورد نظر ثابت کردم و با استفاده از ابرهایی که حاضر کرده بودم و رنگ مورد نظری که ساختم چاپ رو انجام دادم. و به همین ترتیب همه شکل‌ها رو روی لباس پیاده کردم.

البته بعد از تمام شدن چاپ هر قسمت با استفاده از سشوار اون قسمت رو خشک کردم و بعد چاپ بعدی رو شروع می‌کردم.